

Sisil

Sbiyaw balay han o niqan dha klgan qduda, ida spruun bi drudan Seejiq. Yasa dhiya o niqan kingal nanaq biyax dha. Kingal nanaq ka hnanq dha uri, kiya ni wada dha asi thngani “ sisil utux ” ni “ ruur utux ” ka hangan dha da.

Tgkingal o “sisil” saw bi utux ksun dha, ana nanaq breenux, ana nanaq dgiyaq daya, ida ida qtaan balay. Msupu ni mqpruhan ka dhiya, nasi smtrung naqih uda o mhnang ni skaya brah, miyah tmgsa “ qlahang bi !”msa.

Id uxay wana ita Seejiq ksun ka smparu qmita sisil wah! Kana ka dThau, dBunun, dTayal ni dChou o mtina ita uri, qbhangun dha balay ka hnanq sisil, qtaan dha balay ka skyaan sisil, yasa niqan bi ririh na ka rngac na ni sskaya na.

Smnru ka drudan alang uri o “ sbiyaw balay han o niqan dha qduda, gaga mhiyug babaw btunux siyaw bi yayung, psramal pspung mhaal paru tasil, pkraaw yayung musa sipaw. Kingal o paru hniygan na cyaqung, kingal o ciway hniygan na sisil, qtaan o musa mabang paru ka biyax cyaqung ksun. Yasa suqi shjil ka tasil gaga, ana nanaq shuya mhaal ka cyaqung o ungac bi brahan lmgug.

Tmlung bi ka sisil do rmxul na iyax tasil ka kukuh duling qaqay na, babaw rmngac do qulung lmgug ka tasil dni wada asi hquli sisil sipaw da.

Paah hiya siida, snhii saw niqan paru bi biyax ka sisil, kiya ni thnganan dha “ utux qduda ” ka sisil da. Kiya ni rngagun dha ka lqian snaw alang, “ nasi namu musa lmiyu siida o asi ka mGaya namu balay wah! Qlahang balay! Qbhangin balay ka hnanq sisil! Qlahang balay! Qtai bi ka snkyaan sisil uri. Kiya ka peegu ka mnangal namu musa lmiyu da, musa niqan bi ririh na ka ssaan namu lmiyu uri da” msa.

DThau o ida niqan kingal ka mbbiyax b risaw, paru bi pahung na musa spais, ida stmaan bi tnealang, kiya ni spruun bi dThau ka hiya. Wada mhuqil do maa kingal meiyax embhgay ni mqalux ka hniygan na, mqbulic qtaan ka tunux na ni saw utux qmita ka rowriq na uri. Nasi pklug muda naqih utux, ida hiya ka madas malu utux, qdriqan ka naqih utux. Yasa tduwa pkla ana manu ka hiya, kiya ni thnganan dha “ utux qduda ” ksun ka hiya.

Nasi mmowsa tmsamac lmiyu, mmowsa spais, uxay uri o mmowda paru uuda siida, ida asi ka qmbahang rngac “ utux qduda” ni qmita snkyaan “ utux qduda ” uri, kiya ka tduwa musa ni musa malu nuda dha hici.

靈鳥

從前有兩隻鳥受先祖尊崇。牠們有奇特能力，又有特殊的聲音，叫「占卜鳥（sisil）」與「送子鳥（族人稱 ruur）」。

族人視牠為有超能力的鳥，從低海拔至高海拔林中都有蹤影，喜歡群體行動，是領導鳥種，一遇危險，常常先發出警戒聲。

賽德克族崇敬 sisil！邵族、布農族、泰雅族與鄒族等等族群，跟我們一樣會聆聽叫聲、留意飛向，有特別意義。

長輩：「從前，有兩隻鳥佇足在河邊的大石上，準備比賽扛大石頭到對岸，一隻是體型大的烏鴉；一隻是體型嬌小的 sisil。烏鴉力氣大，但大石頭超級沉重，烏鴉也移不動大石頭。輪到 sisil 時，牠將其爪子伸進石縫裡，一聲尖叫後神奇的事發生，sisil 居然把大石頭搬移到對岸。

大家認為 sisil 有超能力，改稱為「靈鳥」。長輩會叮嚀年輕的男士：「上山狩獵，務必遵守狩獵的 gaya（祖訓），留意 sisil 的叫聲與飛的方向

邵族也有類似的傳說，一名勇士屢建戰績。他逝世後，族人非常懷念他，變成了一隻黑白相間、且頭部灰色、眼光炯炯有神的鳥。每當族人遇到困境時，這隻鳥會來指引他們遠離惡運。正因為牠能未卜先知，邵族的族人將牠奉為「靈鳥」。族人去深山狩獵、戰鬥，決定重大事情時，都要先聆聽「靈鳥」的鳴叫聲和觀看「靈鳥」飛行的方向，才會決定去與執行要做的事情。